

METODOLOGIE MAGISTERSKÉ PRÁCE

FAKULTA SPORTOVNÍCH STUDIÍ BRNO

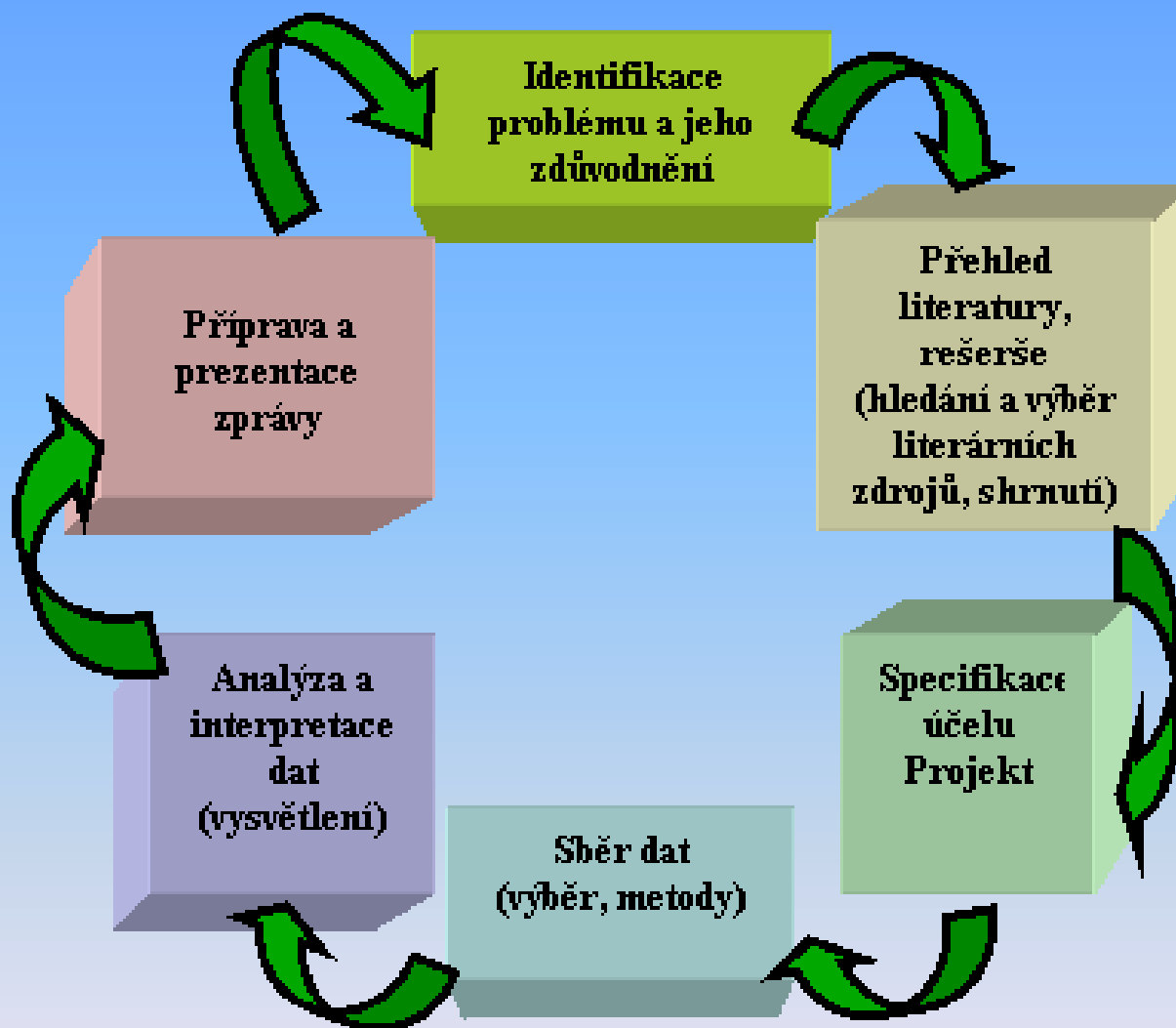

Doc. RNDr. Jiří Zháněl, Dr.

zhanel@fsps.muni.cz

STRUKTURA VĚDECKÉ PRÁCE

3

VÝZKUMNÉ METODY

1. Výzkumná metodologie – kvantitativní v.

Kvantitativní / Kvalitativní/Smíšený výzkum

Kvantitativní výzkum je metoda

standardizovaného vědeckého výzkumu, který

popisuje jevy pomocí proměnných (znaků)

sestrojených tak, aby měřily určité vlastnosti.

Kvantitativní výzkum se opírá o **dedukci** (teorie

– formulace hypotéz – pozorování – testování

hypotéz – interpretace a zevšeobecnění).

Postup od všeobecnému k jednotlivému. STAT +

VÝZKUMNÉ METODY

1. Výzkumná metodologie – kvalitativní v.

Kvalitativní výzkum v sociálních vědách označuje výzkum, který se zaměřuje na to, jak jednotlivci a skupiny nahlízejí, chápou a interpretují svět. STAT -

Kvalitativní výzkum se opírá o **indukci** (pozorování–zjišťování pravidelnosti– závěry–teorie). Nenumерické výzkumy a jejich interpretace. Postup od jednotlivého ke všeobecnému. Popsat význam získaných inform.

VÝZKUMNÉ METODY

1. Výzkumná metodologie – smíšený v.

Smíšený výzkum vychází z propojení přístupů kvalitativního a kvantitativního výzkumu.

Charakteristiky kvalitativního, kvantitativního a smíšeného výzkumu viz Hendl a Blahuš, 2012.

<http://www.ftvs.cuni.cz/hendl/metodologie/index1.htm>

STATICKÝ ZNAK je *společná vlastnost*
jednotek statistického souboru

Statistický soubor = žáci 5.B ZŠ

Společná vlastnost = tělesná výška

Statistický znak = 155 cm (žák XY)

1. KVALITATIVNÍ

(vyjádřeny slovně)

Např. plavec/neplavec,
trenér I., II. či II.
třídy),

1. KVALITATIVNÍ ZNAKY

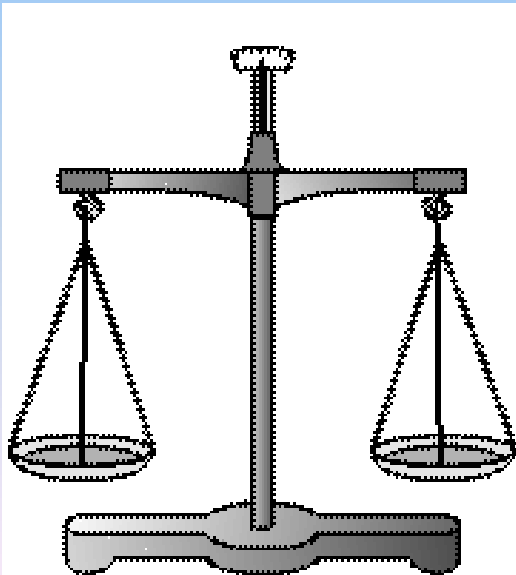
☯ *alternativní (binární)*
nabývá-li znak pouze
dvou variant (muž/žena)

☯ *množné*
nabývá-li znak více než
dvou variant (držitel
zlaté, stříbrné či
bronzové medaile).

2. KVANTITATIVNÍ (vyjádřeny číselně, např. věk, tělesná výška, hmotnost, čas, počet shybů, atd.)

2. KVANTITATIVNÍ ZNAKY

☯ *spojité neboli kontinuální*

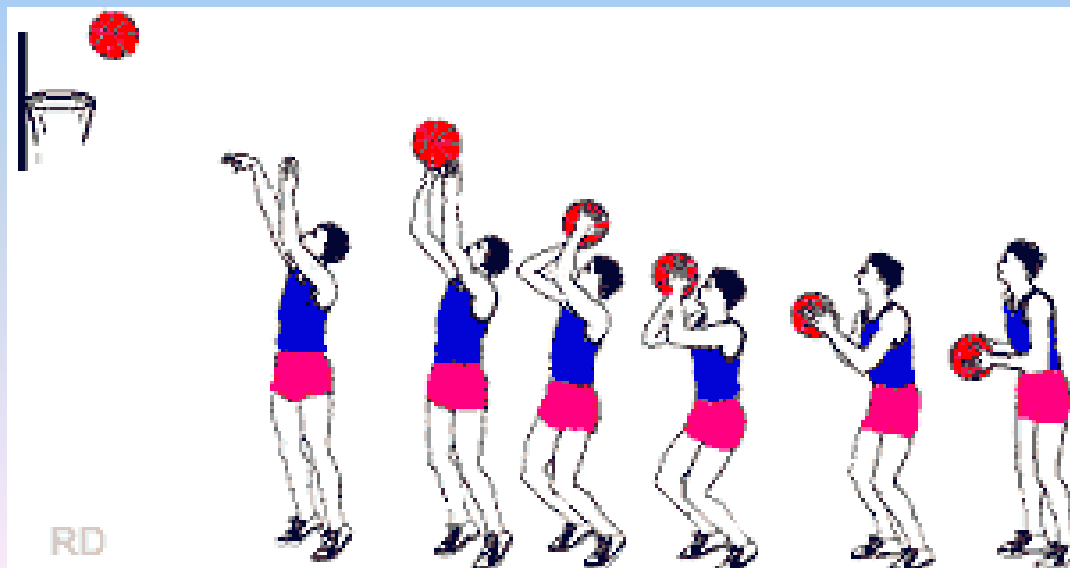
nabývají libovolných reálných číselných hodnot
např. výsledek v běhu na 100 m (9,58 s), ve
skoku vysokém (209 cm), atd.

2. KVANTITATIVNÍ ZNAKY

☯ *nespojité (diskrétní)*

nabývají pouze některých číselných hodnot, z oboru celých nezáporných čísel, např. počet úspěšných hodů na koš, leh-sedy, atd.

VÝZKUMNÉ METODY

1. Výzkumná metodologie

Varianty (typy, metody) výzkumu

Jednotná terminologie metod výzkumu neexistuje.

Názvy se liší v různých vědních oborech.

Hendl a Blahuš (2005) zpracovali seznam 20 typů identifikovaných metodologií spolu s jejich charakteristikou.

<http://www.ftvs.cuni.cz/hendl/metodologie/index1.htm>

Varianty (typy, metody) výzkumu

1. typ: Metodologická studie

Zkoumá nové přístupy (metody) a jejich potenciální přednosti proti současným přístupům (metodám).

Obsah studie může tvořit měření, pozorování, organizování, zobrazování a komunikaci. Tyto studie často využívají vývojové nebo evaluační procedury.

Příklad: Návrh nové testové baterie pro...

Varianty (typy, metody) výzkumu

2. typ: Případová studie

Rozbor stavu, vývoje a interakcí s prostředím jednoho nebo více jedinců, skupin, komunit a institucí, operačních jednotek, ale i programů, které se pozorují, dokumentují a analyzují, aby se popsaly a vysvětlily jejich stavy a vztahy k interním a externím ovlivňujícím faktorům.

Příklad: Případová studie vývoje úrovně motorických schopností (TB a DL).

Varianty (typy, metody) výzkumu

3. typ: Komparace

Zkoumají se dvě nebo více existujících situací, aby se zjistily typy, stupeň a příčina jejich podobnosti a rozdílnosti. Častý výzkum.

Příklady:

Kurikula, které se vyučují na vysokých školách kinantropologického typu v různých zemích.

Komparace výkonnostní úrovně tenistů a tenistek.

Varianty (typy, metody) výzkumu

4. typ: Korelačně-prediktivní studie

Studují se korelace mezi proměnnými a provádí se interpretace vztahů (korelační analýza). Výsledky se využívá pro provádění predikce. Oblíbený typ.

Příklad:

- a) Vztah mezi úrovní výkonnostních předpokladů a sportovního výkonu.
- b) Závislost vstupní a výstupní zkoušky na VŠ

Varianty (typy, metody) výzkumu

5. typ: Experiment

Nezávisle proměnné se cíleně manipulují a pozoruje se efekt na závisle proměnnou. Výsledky se vysvětlují pomocí nějaké teorie nebo se tato teorie testuje. Randomizace do skupin (např. do skupin s intervencí a bez intervence).

Příklad: účinnost cvičení rovnováhy na sportovní výkonnost ve skoku na lyžích.

Varianty (typy, metody) výzkumu

6. typ: Evaluate (vyhodnocení, zhodnocení)

Provádí se nějaký program (projekt) určitým způsobem a s určitými cíli. Sběr informací, jejich odborné zpracování s cílem získat spolehlivé podklady pro rozhodnutí. Je součástí empirických metod zkoumání. Popis aktuálního průběhu, zjištění dosažení cílů dosahuje.

Příklady:

Efekt programu mentálního rozvoje pro postižené s nějakým handicapem.

Vliv protidrogového programu.

Varianty (typy, metody) výzkumu

7. typ: Vývojové studie

Zkoumání změn v čase jedné nebo několika veličin (fenoménů). Sleduje se určitý fenomén u různých skupin populace (např. pohybové aktivity mládeže letech 1990-2000). Časté využití časových řad. Longitudinální a semilongitudinální studie.

Příklady:

- a) Vývojová studie úrovně síly tenisty TB.
- b) Vývoj úrovně koordinace v období 6 – 18 let.

Varianty (typy, metody) výzkumu

8. typ: Analýza trendů

Zkoumají se veličiny (fenomény), které se mění v čase, se snahou o identifikaci směru a velikosti trendu, dále se provádí interpretace a predikce.

Příklady:

- a) Trendy rekordních výsledků v dané disciplíně.
- b) Nové trendy tréninku vytrvalosti.
- c) Prognózování vývoje výkonnosti ve sportu
- d) Analýza trendů v individuálních sportech

Varianty (typy, metody) výzkumu

9. typ: Dotazování na postoje

Zkoumá se, popisuje je se a interpretuje chování, názory a intence specifické skupiny lidí.

Dotazník, interview, problém standardizace.

Příklady:

a) Stravovací preference hospitalizovaných jedinců podle rodu, věku a regionu.

b) Politické a sociální názory učitelů tělesné výchovy.

Varianty (typy, metody) výzkumu

10. typ: Stav (status)

Jeden z nejčastějších. Zkoumá se reprezentativní nebo specifikovaná skupina (soubor), aby se zjistily charakteristiky objektu pozorování.

Deskripce stavu.

Příklady:

a) Úroveň výkonnosti uchazečů o studium na tělovýchovné fakulty (talentové zkoušky).

b) Vzdělání, povinnosti, aktivity a vnímání svého stavu trenérů mládežnických družstev.

Varianty (typy, metody) výzkumu

11. typ: Explorace (zkoumání, vyhledávání souvislostí)

Zkoumání relativně neznámé oblasti za účelem vyhledání nebo podrobnějšího popsání objektů s cílem jim lépe porozumět (bez hypotéz). Výzkum je nejčastěji využíván pro hlubší objasnění problému v případech, kdy cíl výzkumu je formulován široce (využití literární rešerše).

Příklady:

a) Charakteristika jazykového projevu v definované komunitě sportovců.

b) Chování kovů za teplot, které s blíží nule.

Varianty (typy, metody) výzkumu

12. typ: Historická studie

Jedinci, instituce, komunity a aktivity se zkoumají s cílem rekonstruovat přesně a nestranně minulost, pokusit se o interpretaci a vliv na současnost nebo testovat určitou hypotézu.

Příklady:

- a) Vliv myšlenek Coubertina na vývoj OH.
- b) Původ a status sokolského hnutí.
- c) Historie sportovního marketingu

Varianty (typy, metody) výzkumu

13. typ: Modelování

Strukturální modelování je statistická metodologie využívající konfirmatorní přístup k analýze strukturálních teorií. Zahrnuje zkoumání adekvátnosti modelu a jeho využití pro zkoumání přirozeného systému.

Příklad:

a) Biomechanické modely pro zkoumání pohybu lidského těla.

b) Strukturální modelování motorických schop.

Varianty (typy, metody) výzkumu

14. typ: Návrh a demonstrace

Návrh, popis a zdůvodnění (důkazy a postupy) nových systémů ve školství, sportu, návrh tréninkového plánu atd.

Příklady:

a) Návrh kurikula pohybové výchovy pro děti od jednoho do tří let.

b) Návrh tréninku s cílem zvýšit výbušnou sílu pro určitý typ sportu a sportovce.

Varianty (typy, metody) výzkumu

15. typ: Meta-analýza

Statistická analýza většího počtu výsledků studií a dat z příslušné literatury. Vyšší věrohodnost
Procedura pro kombinování výsledků výzkumu o měřených veličinách nejistého typu, pochopení jejich variace a určení možné průměrné velikosti efektu.

Příklad: Hodnocení zkoumání výsledků posuzování určité terapie různými týmy.

Varianty (typy, metody) výzkumu

16. typ: Review (posouzení, hodnocení) a **syntéza**

Kvalitativní přehled znalostí v dané oblasti a pokus o syntézu s určitým zaměřením.

Příklad: Vývoj znalostí o vlivu sportu na socializaci jedince. Vyznačení dobře a málo probádaných úseků a pokus o teoretickou syntézu. Doporučení pro praxi. Vyznačení slabých míst a doporučení směrů dalšího zkoumání.

Varianty (typy, metody) výzkumu

17. typ: Teoretické studie

Navrhuje se a rozvíjí teoretické úsporné a výstižné vysvětlení určité třídy fenoménů (konstruktů).

Příklady:

- a) Teorie intelektuálního rozvoje
- b) Teorie motorických programů
- c) Teorie motorických schopností

Varianty (typy, metody) výzkumu

18. typ: Analytická práce

Shromažďují se určitá data (dokumenty) nebo se provádějí studie s cílem rozpoznat a vysvětlit principy, které mohou řídit určitá jednání a akce.

Příklady:

- a) Zvládání extrémních typů lidského jednání na pohotovostních odděleních v nemocnicích.
- b) Zaměstnávání handicapovaných středoškoláků v ekonomicky slabé oblasti.

Varianty (typy, metody) výzkumu

19. typ: Kvalitativní studie

Využívá metody kvalitativního výzkumu, snaží se interpretovat pohledy subjektů na zkoumaný předmět tím, využívá se podrobný popis každodenních situací.

Příklad: Zkoumání vývoje názorů fyzioterapeuta na svojí profesí a míru uplatnění získaných znalostí pomocí rozhovorů s malým počtem jedinců rok po zakončení studia (opakovaně).

Varianty (typy, metody) výzkumu

20. typ: Kvasiexperiment

Srovnávají se skupiny, jejichž alokace *nebyla* provedena randomizací. Nalézá uplatnění v situacích, v kterých není možné provést pravý experiment (ekonomické nebo etické důvody).

Příklady: Všechny příklady uvedené u typu 5 (Experiment). V těchto případech však nemůžeme realizovat některé předepsané procedury svázané s pravým experimentem.

DĚKUJI ZA POZORNOST

